

שיחת השבוע

ספרים חדשים

ברכת החודש

מאת הרב צבי כהן
בהוצאת המחבר

הלכות ומנהגי ברכת החודש, מנהגי שבת מברכים, וביאור התפילות הנאמרות בהכרות החודש. 284 עמודים. טל' 03*6192882.

יריעות שלמה

מאת הרב שלמה מועלם
בהוצאת מכון יד רפאל

הלכות השמות הקדושים בספר תורה, תפילין ומזוזות. איסור מחיקת השם, דיני הכוונה הראויה בכתיבת השמות ועוד. 695 עמ'. טל' 050*6303848.

היכל הזמן

מאת גבריאל זלדין
בהוצאת ראובן מס

מחקר מקיף על העקרונות הקבועים בבסיס נתוני הזמן שבתנ"ך, מהבריאה ועד חנוכה הבית הראשון. 233 עמ'. טל' 02*6277863.

ראיתי והנה

מאת יונדב קפלון
בהוצאת את פתח

84 תרגילי יצירה בהשראת פרשות השבוע ומועדי ישראל. סדנה חווייתית לכיתה או לשולחן השבת. 232 עמ'. טל' 050*5890364.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:22	4:54	5:15	4:33
5:22	5:56	6:08	5:29

336 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000
טל' 972*72*2770100 • פקס' 972*3*9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות
נא לשמור על קדושת הגיליון

לצביעות קוראים אנטישמיות

חבל על המאמצים לרצות את הגויים. הם לעולם לא יהיו מרוצים, וככל שנתרפס יותר לפניהם, כך יבוזו לנו יותר.

תפילין בקמפוסים של ארה"ב. גאון יהודי מול השנאה

סביבנו. ראו איך מצרים נלחמת בטרור. היא גילחה מאות בתי אזורים חקלאיים, הציפה את קו הגבול במי ים - ואין פוצה פה ומצפצף. בסוריה מתחולל מרחץ דמים אכזרי. רוסיה מפציצה מוקדי טרור בקרב אוכלוסייה אזרחית - ובעולם כולו דממה. כי ברור לכול שאי אפשר להילחם בטרור בידיים קשורות לאחור.

אבל כשאנחנו מנסים להגן על ערינו מפני ירי טילים - שבא מתוך שטח שממנו יצאנו עד הסנטימטר האחרון - קם העולם כולו לגנותנו. כשאנחנו בולמים מרצחים הדוקרים אנשים נשים וטף ברחובותינו, העולם הצבוע אומר תגובתנו "אינה מידתית". מה זה אם לא אנטישמיות?

המאבק העתיק

מתברר שהמאבק בין יעקב לעשיו, המתואר בפרשתנו, לא ייעלם עד שיבוא המשיח. הוא פושט צורה ולובש צורה, אבל הוא תמיד קיים. לכן חבל על המאמצים לרצות את הגויים. הם לעולם לא יהיו מרוצים, וככל שנתרפס יותר לפניהם, כך יבוזו לנו יותר.

הדרך היחידה לעמוד מול העוינות הזאת היא גאון יעקב. לא להתרשם, לא להתקפל, לא להתנצל. להילחם בטרור בעוצמה, לבנות את הארץ בלי לבקש רשות מאיש, להדוף בתקיפות את כל המתקפות הצבועות. מול השקר יש להציב את האמת, ובמלוא הנחישות.

ד לפני כמה שנים הייתה לנו תחור שהאנטישמיות היא נחלת העבר. היהודים בעולם כולו נהנים מחופש מוחלט ומשוויון זכויות מלא. פה ושם יש תקריות אנטישמיות. מחללים בתי עלמין, פוגעים בבתי כנסת, תוקפים יהודים. אבל התופעות האלה זרות לגינוי נחרץ של כל המדינות הנאורות.

יותר ויותר מתברר שהאנטישמיות חיה במלוא עוצמתה, אלא שהיא לובשת בימינו צורה חדשה. העוינות עתיקת היוםין כלפי העם היהודי מוצאת לה כיום אפיק נוח ביחסו השלילי של העולם למדינת היהודים ולמאבקה על עצם קיומה.

תקשורת מסיתה

אין עוד מדינה בעולם כולו שמאות מיליונים מדברים בגלוי על השאיפה להשמדה. אין עוד מדינה שנאלצת לחיות עשרות שנים על חרבה ולהגן על אזרחיה מפני חיות אדם רצחניות. היה צפוי אפוא שהעולם כולו יתייצב לימין המדינה הקטנה והמאויימת. תחת זאת מתחנפות מדינות העולם לערבים ועוסקות ללא הרף בגינוי היהודים, הנלחמים על נפשם.

הסיקור התקשורתי של אירועי הטרור בארץ אינו עומד בשום אמות מידה של עיתונות הוגנת. כלי תקשורת הנחשבים מכובדים מתעלמים לחלוטין מהעובדות. דיווח על מחבל שדקר יהודים נורה מקבל כותרת צעקנית ולפיה חיילים ירו למוות בערבי תמים. הקרבן מועמד אל עמוד הקלון, ואילו התוקף הרצחני מוצג כנקי כפיים ואמלל.

התקשורת העולמית משדרת ללא הרף אירועים מבויימים, מציגה את הדברים בדרך מעוותת, מגישה אותם בעריכה מגמתית. אין היא נוהגת כך בשום סיקור של מוקדי עימות אחרים. כן, זו אנטישמיות.

הדיווחים המוטעים האלה פורטים על נימים אנטישמיים בקרב הציבור. אזרחי מדינות העולם, הצופים בתקשורת המגמתית, יכולים להתרשם שהערבים הם אנשים שוחרי שלום וקשיינים, ואילו היהודים הם קלגסים אכזרים, ההורגים ללא הבחנה אנשים, נשים וילדים.

האבסורד זועק לשמים דווקא לנוכח המתחולל

מתי האדם נעשה בוגר?

התפצלו דרכיהם: יעקב המשיך את מורשת אבותיו, ואילו עשיו פנה לדרך אחרת.

דרכו של יעקב

חז"ל מספרים שכבר יצחק אבינו, בבר-המצווה שלו, התמודד עם טענות מצד עוג מלך הבשן, שבו לאברהם וטען שלא ייתכן שמורשתו תאומץ על-ידי צאצאיו. אברהם פעל להנחיל את האמונה בה' לעולם שסביבו, וכאן העולם החיצוני מגיב בהתנגדות שבה מבחוח.

לעומתו, יצחק אבינו היה "עולה תמימה". הוא לא פעל בקרב העולם החיצוני, אלא עסק בעבודת ה' בארבע אמותיו. כאן ההתנגדות באה מתוך משפחתו: בנו עשיו החליט, בהגיעו לבגרות, כי די לו במה שלמד עד כה, ועכשיו הוא כבר יכול להיות "איש יודע ציד, איש שדה". ואילו יעקב הוסיף להתעלות ברוחניות, ונעשה "יושב אוהלים", לומד באוהלי שם ועבר. זו הדרך שממנה צמח עם ישראל, והיא המבטיחה את קיום העם ואת הנחת האמיתית מהילדים.

(רשימות' חוברת יט, עמ' 116)

אלוקי. כאשר בני ישראל יצאו עדיין היו לפנים שנים ארוכות של נדודים במדבר סיני, אולם הם לא המתינו עד שיתיישבו באדמתם אלא החלו לקיים תורה ומצוות כבר בהיותם במדבר. אמונתם בקב"ה ובמצוותיו היא שעמדה בבסיס היותם עם. על יסוד זה נוצר העם היהודי, ולא מתוך נחלה משותפת.

הדרכים התפצלו

לכן בעם היהודי, שלא כביתר העמים, אדם נחשב גדול עם הגיעו לגיל שלוש-עשרה. אצל אומות העולם אדם נחשב בוגר ברגע שיש בכוחו להצטרף לצבא העם וללחום במלחמותיו. אמנם אף ביהדות מצאנו התייחסות לגיל עשרים כגיל צבא, אולם לא הכשירות הצבאית היא המאפיינת את האדם הבוגר, אלא גיל שלוש-עשרה (או שתיים-עשרה אצל בת), כאשר האדם נעשה בר-דעת להבין את משמעות היותו יהודי.

זו משמעות בר-המצווה בעם ישראל, וזו משמעות "ויגדלו הנערים" המופיעה בפרשתנו. יעקב ועשיו הגיעו לגיל בגרות, אך אף-על-פי ששניהם היו בניו של יצחק אבינו, בכל-זאת

בפרשת השבוע מסופר על יעקב ועשיו שהגיעו לגיל מצוות - "ויגדלו הנערים". השניים היו בני שלוש-עשרה שנים, נחשבו בוגרים, ואז התפצלו דרכיהם.

גיל הבגרות בעם ישראל הוא שלוש-עשרה. לעומת זה, אצל אומות העולם גיל הבגרות הוא עשרים, עשרים ואחת וכדומה. מקור ההבדל נעוץ בשוני בתפיסת החיים. ההתייחסות לאדם כאל בוגר נובעת מהדרישות המוטלות עליו ומהציפיות ממנו.

איך עם נולד

מראשית ימי האנושות יצרו בני-האדם עמים ולאומים. תהליך יצירת העם מתחיל בקבוצת אנשים, על-פי רוב נוודים ורועי צאן, המחליטים יום אחד להתיישב בחלקת אדמה מסויימת. התאגדותם לקבוצה מאורגנת יוצרת את הצורך בשליט, שינהל את הקבוצה, ולאחר מכן במערכת חוקים שתקבע את המותר והאסור בחברה החדשה.

אצל בני ישראל הסדר הפוך לגמרי. העם לא נוצר מאוסף של תושבים, אלא יש בו מרכיב

אמרת השבוע

סודו של יעקב

שאלו את רבי מנחם-מענדל מקוצק מדוע חסידים נוהגים לשבת במסיבות רעים ולשנות 'משקה', דבר המזכיר את מנהגי הגויים.

השיב הצדיק: "ה'משקה' מגלה את פנימיותו של האדם, כמו שנאמר 'נכנס יין, יצא סוד'. כאשר גויים שותים לשוכרה, מתגלה ה'סוד' הפנימי שבהם, כמו שנאמר לעשיו - 'ועל חרבך תחיה', ולכן הם באים לידי קטטות ושפיכות דמים.

"ואילו יהודי, פנימיותו היא אהבה, ואהבת לרעהו כמוך'. כאשר יהודים יושבים יחדיו ואומרים 'לחיים' מתגלה הסוד הפנימי שבהם והם מחזקים את עבותות האהבה שביניהם."

פתגם חסידי

"לעני קל לבטוח בקב"ה. לא-כן העשיר. נכסיו קורצים לו ואומרים: בטח בנו, וזה ניסיון גדול" (רבי משה-לייב מסאסוב)

ברכות יצחק | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

מן המעיין

ברכה בכל דבר

"וייתן לך האלוקים מטל השמים ומשמני הארץ ורוב דגן ותירוש" (בראשית כז, כח). הברכה היא שהאלוקות תהיה שרויה בכל דבר, ברוחניות ובגשמיות.

(רבי אברהם מסוכצ'וב)

עושר בהדרגה

"ייתן ויחזור וייתן" (רש"י). עשירות היא ניסיון גדול לאדם: ניסיון גדול עוד יותר הוא עושר המתקבל פתאום. עושר כזה עלול להשחית את האדם. לכן הייתה הברכה "ייתן ויחזור וייתן" - שהשפע יבוא במנות קצובות, בהדרגה.

(חתם סופר)

מה שחשוב לכל אחד

כאן נאמר "מטל השמים ומשמני הארץ" ואילו בעשיו נאמר (כז, לט) להפך: "משמני הארץ... ומטל השמים", תחילה ארץ ולאחר מכן שמים. כי לכל אחד ואחד הקדים יצחק בברכתו את מה שהוא עיקר בעיניו - יעקב ממוקד ברוחניות, בענייני שמים, ואילו עשיו בגשמיות הארץ.

(מאוצרנו הישן)

שיהודים ייהנו

"הנה גביר לאחיק" (בראשית כז, כט). גביר תהיה לאחיק, שיהודים ייהנו מעושרך. לא כפי שנוהגים עשירים מסויימים, התורמים את תרומותיהם

הגדולות לכל מיני מטרות זרות ומתעלמים מאחיהם.

(הדרש והמעיון)

זיכרון מגן העדן

"ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה'" (בראשית כז, כז). במדרש נאמר שבשעה שיעקב אבינו נכנס אל אביו, נכנס עמו גן עדן. זהו שאמר לו יצחק "ראה ריח בני כריח שדה". אך מניין הכיר יצחק שריח זה הוא של גן עדן? אלא שחז"ל אמרו שיצחק עלה לגן העדן אחרי העקדה, ונשאר שם שנתיים, לכן הכיר וידע את ריחו של גן העדן.

(הרבי מליובאוויטש)

ברכת הריח

"ראה ריח בני... וייתן לך האלוקים" (בראשית כז, כזכח). ואכן, בהבדלה במוצאי שבת, קודם אמירת "וייתן לך", מברכים על הריח, על הבשמים.

(ה'צמח צדק')

הבן של אימא

"וישתחו לך בני אמך" (בראשית כז, כט). מדוע נאמר "בני אמך" ולא בני אביך? כי בשעת מעשה היה יצחק סבור שהוא מברך את עשיו, ונתכוון לומר שיעקב ישתחוה לו, ויעקב הוא הבן של אימא - "ורבקה אוהבת את יעקב".

(מקרא מפורש)

מגפיים של אמת

נולדתי וגדלתי בבני-ברק, בשכונת נווה אחיעזר שהוקמה בעבור ניצולי שואה. התושבים היו שבורים ורצוצים ונשאו צלקות נפשיות קשות מאימי המלחמה, אך עם זה היו מלאי אמונה וביטחון בקב"ה. הקימו משפחות, גידלו צאצאים, ובכך ביטאו את הנקמה הטובה ביותר בצורר הגרמני.

בין תושבי השכונה היה יהודי ושמר מאניס ז'יטניצקי, מחשובי חסידי גור. הוא איבד בשואה את כל משפחתו ואחרי המלחמה עלה ארצה, התיישב בבני-ברק ונשא אישה. למרבה הצער לא זכה לדור המשך, אך קיים את אַמרת חז"ל "בניך אלו התלמידים", והקים את ישיבת 'אמרי אמת' בעיר.

הייתי ילד, ועלפי בקשת אבי הייתי נוהג מדי שבת לבקר בביתו של ר' מאניס. האיש אירח אותי במאור פנים וכיבד אותי בפרוסת 'קוגל' חמה. בעודי מתכבד, היה בוחן את ידיעותיי בפרשת השבוע.

לא תמיד שמחתי ללכת אליו. העדפתי לשחק עם חבריי. יום אחד הבעתי לפני אבי את אי שבעות רצוני מהביקורים האלה. פניו של אבי התרכמו, והוא השיב שחובה עליי להתמיד בכך, כדי להפיג מעט את בדידותו של האיש, חשוך הילדים.

"אבל למה אני דווקא?", רטנתי. אבא לא השיב מאומה, אך ממבע פניו הבנתי שיש דברים בגו. המשכתי אפוא במסורת הביקורים השבועיים.

רק לאחר פטירתו של ר' מאניס גולל אבי באוזני את סיפורו של שכננו.

בעיצומה של מלחמת העולם השנייה נזקקו הגרמנים נואשות למגפי פרווה, כדי לחמם את רגלי הטייסים שסבלו ממכות קור, והקימו מפעל גדול לייצור מגפיים בגטו לודז' שבפולין.

יהודי הגטו היו כוח עבודה זול. הידיעה על ההזדמנות לעבוד ולהשיג פת לחם פשטה במהירות. הצורך הדחוף במגפיים גרם לגרמנים להעניק תנאים מועדפים לפועלים, ורבים ביקשו להשתלב בעבודה.

אלא שהגרמנים הציבו תנאי: רק סנדלרים מקצועיים רשאים להתקבל לעבודה. ממונה שייתפס מעסיק מתחזים, יוצא להורג מיד. אבי השתוקק להתקבל לעבודה במפעל, שהייתה מעין תעודת ביטוח להישרדות בגיהנום, אלא שסנדלר מעולם לא היה... בכליזאת החליט להסתגל למפעל. הוא ידע שרבים

הסיכויים כי ההתחזות תגלה במהרה, אך קיווה לטוב.

בהיכנסו בחן את אופי העבודה במפעל. פס הייצור היה מורכב מקבוצות בנות עשרה פועלים, וכל קבוצה ייצרה את המגפיים מתחילתם

ועד סופם. הקבוצות התרכזו באולם גדול ובחדרים הסמוכים לו. אבא ניגש לאחת הקבוצות ושאל אם יוכל להצטרף לעבודה.

"אתה סנדלר?", שאל הממונה.

"לא", הודה אבי.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

הבירור של עשיו

בימות המשיח יתקיים הייעוד (עובדיה בסופו): "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשיו והייתה לה' המלוכה". שלמות המלוכה של הקב"ה תהיה דווקא כאשר יסתיים הבירור של עשיו, וזה יכול להיעשות עלידי יעקב דווקא ש"ידו אוחזת בעקב עשיו".

המאבק הזה בין הקדושה לסטרא אחרא מלווה את כל עניין הגאולה. התורה מספרת שראשית ייחוסו של המשיח בסיפור יהודה ותמר, שממנו נולד פרץ, שמזרעו יהיה המשיח. גם בהמשך אנו רואים שמישיח בן-דוד שורשיו ברות המואבית (שאמנם התגיררה גיור מושלם, ובכל זאת, למה המשיח צריך לבוא דווקא ממואב?).

אומר המהר"ל מפראג (בספרו גבורות ה' פרק יח, ועוד): "הדבר הזה מופלא מאוד למבינים... כי הוא עמוק מאוד". הוא מסביר שהקדושה והקליפה כרוכות זו בזו, עד שהקליפה עצמה היא הנותנת כוח לקדושה להעבירה מן העולם. הוא קושר זאת בפסוק שנאמר על יעקב (בראשית כה, כו) "וידו אוחזת בעקב עשיו", ומסביר שהדבר דומה לפרי, "שכאשר הוא בלתי-נשלם, הוא בתוך הקליפה, עד שהפרי גדול ועומד על שלמותו, ואז, כאשר הפרי גדול, נפטרה הקליפה מכוח גדול הפרי".

למה בבית פרעה?

דבר דומה מצאנו בגאולת מצרים, שהיא מעין 'דגם' של הגאולה העתידה. במקומות אין ספור מצויין הדמיון בין שתי הגאולות הללו, על בסיס הפסוק (מיכה ז, טו) "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו פלאות".

הדמיון בין גאולת מצרים לגאולה העתידה איננו במהלכי הגאולה בלבד, אלא גם בדמות הגואל. במקומות רבים משווים בין 'גואל ראשון' ל'גואל אחרון'. אצל שניהם יש תקופות של "נגלה ונכסה" וכו'. הקשר ביניהם הדוק כל-כך, עד שהמדרש אומר (שמות רבה פרשה ב, ד) "משה הוא גואל ראשון הוא גואל אחרון".

והנה, משה רבנו גדל דווקא בבית פרעה. זה פלא עצום: וכי לא היה מן הראוי שאדון כל הנביאים, גואלם של ישראל, יגדל בבית קדוש וטהור? מדוע היה צריך לגדול בבית פרעה דווקא, מרכזה של תומאת מצרים?

המדרש (שם פרשה א, לא) מציין זאת בלי להרחיב בהסבר: "בת פרעה מגדלת מי שעתידי ליפרע מאביה", והוא מביא על כך את הפסוק שנאמר על חיים: "ואוציא אש מתוכך". בהמשך נאמר שכך יהיה גם במשיח: "ואף מלך המשיח, שעתידי ליפרע מאדום, יושב עמהם במדינה, שנאמר 'שם ירעה עגל ושם ירבץ'". כלומר, הן משה רבנו הן המלך המשיח צומחים מאותה מלכות שאותה הם אמורים להכות.

לכן היה צריך משה רבנו, גואלם של ישראל, לעבור תהליך של גידול בבית פרעה דווקא, שכן כך מתקיים בו "וידו אוחזת בעקב עשיו" – הוא תופס את מלכות מצרים ב'עקב' שלה, בנקודת שקיעתה. משם הוא צומח ומשם הוא יונק את הכוחות שבסופו של דבר יאפשרו לו ליפרע ממנה.

יונק כוחות ומכניע

אף המלך המשיח כך. מאחר שהוא המביא את קיצה של מלכות אדום ומעביר את רוח הטומאה מן הארץ, עליו לעבור תהליך של "יושב עמהם במדינה". המדרש מביא על כך את הפסוק "שם ירעה עגל ושם ירבץ", והמהר"ל מבאר ש'עגל' מכון למלך המשיח, "כאשר לא נמצא עדיין בשלמות מעלתו, כמו עגל שלא נשלם גידול שלו". ובתקופה זו נאמר עליו "שם ירעה", כלומר, משם הוא יונק כוחות. ולבסוף "ויכילה טעיפיה" – הוא מכלה ומבטל את מלכות אדום ומעביר את רוח הטומאה מן הארץ.

זה הסדר שקבע הקב"ה, שהקדושה צומחת דווקא בתוך המציאות המתנגדת לה, אך בסופו של דבר, דווקא העובדה הזאת מאפשרת לקדושה להכניע את הקליפה ולהעבירה מן העולם.

"הסתלק מכאן מיד!", סינן האיש.

אבא ניסה את מזלו בקבוצה נוספת, ושוב נדחה. גם הניסיון השלישי והרביעי נכשלו. הוא החליט לנסות בפעם האחרונה, והפעם ישקר וישיב שהוא סנדלר מומחה...

בלב חרד ניגש אל הממונה וביקש להצטרף לעבודה. זה הביט בו ממושכות ושאל: "אתה סנדלר?".

אף שהתכוון לענות בחיוב, מצא את עצמו מניד ראשו לשלילה. בליבו כבר השלים עם הדחייה הצפויה, אלא שהממונה הרהר רגע, ואז הורה: "הבט, בחור. יש כאן דלי מלא צבע שחור המשמש לצביעת המגפיים. דרוש פועל שיבחר בדלי כדי שהצבע לא ייקרש. עליך לטבול את ידיך בדלי ולערבב את הצבע בלי הרף".

אבי עשה כפי שנצטווה. הוא הכניס את ידו הימנית לדלי והחל לערבב את הצבע. כעבור כמה דקות ניגש אליו הממונה וביקש לראות את ידיו. כשהבחין שידו השמאלית נקייה, 'נוף' בו והבהיר שמלאכת הערבוב צריכה להיעשות בשתי הידיים.

אבא לא ירד לסוף דעתו, אך ציית להוראה, וכך ישב וערבב את הצבע בשתי ידיו. כעת נראה היה כי נחה דעתו של הממונה. "הוצא את הידיים", פקד. "כעת אתה סנדלר מקצועי!", אמר בסיפוק.

בדיוק באותו רגע צץ שומר גרמני. הוא ניגש אל הקבוצה, ושאל בסבר פנים חמור: "אולי ראייתם צעיר שהסתגל למפעל בלי רשות?".

"כן!", השיב לו הממונה, "הוא כאן. הבחור סנדלר מקצועי, ואני זקוק לו".

הגרמני הביט באבא ובידיו השחורות, קיבל את הסבר והמשיך בדרך. כך נהפך אבא לפועל מן המניין במפעל המגפיים, ובזכות עבודה זו הצליח לשרוד את אימי המלחמה.

"יודע אתה מי היה הממונה שהסתכן כדי להציל אותי?", שאל אבא, והשיב מיד: "זה היה ר' מאניס ז'יטניצקי זיכרונו לברכה. אני חב לו את חיי!".

נותרתי חסר מילים. חלקי הפאזל התחברו. הבנתי למה ר' מאניס היה מכנה אותי בחיבה 'אייניקל' [=נכד], ולמה היה חשוב לאבי שאבקר אותו.

"אבל אבא", לא יכולתי לכלוא את השאלה, "למה לא שיקרת ואמרת שאתה סנדלר?".

"למה לא שיקרתי?", חזר אבא על שאלתי. "מפני שאינני סנדלר!".

(סיפורו של הרב יצחק שקופ, בספרו 'איש מרעהו')

המסר האחרון של הרב אברג'ל

חסד. הוא הלך בדרכו של הבעל-שם טוב, קירב לבבות והרעיק שמחה. ברח מהכבוד ומהשררה ולא חיפש להתבלט.

"מה אשמים הילדים?"

לרבי יורם היה קשר מיוחד עם הרבי מליובאוויטש. "אבא ראה ברבי עובד השם הגדול ביותר בדור", אומר בנו. "פעם אחת שמע מה'בבא סאלי' שהרבי זה 'ישראל השלם'. בתחילת דרכו אבא שאל את הרבי אם להתמקד במסירת שיעורים ככולל בתפרח או ללמד תורה בכל הארץ. הרבי ציטט את הפסוק 'למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל' והוסיף את המילה 'כל' לפני 'ישראל'. לאור זאת החל אבא למסור שיעורי תורה ברחבי הארץ."

סיפורים רבים בפיו: "היה יהודי שאבא עזר לו, ולצערנו אותו יהודי התנגד לדרכו. בכל זאת הוסיף אבא להפקיד לו כסף בכל חודש. שאלנו אותו על כך, והוא השיב: 'מה אשמים הילדים שלו?'... זה היה אבא."

ידאג מלמעלה

עול כבד נפל על כתפי הבן, אך הוא מלא אמונה. "אבא נסתלק ברגיעה, מתוך קדושה, אחרי שדאג לא להשאיר שום פרט לא ברור.

המקובל רבי יורם אברג'ל זצ"ל שכב על מיטת חוליו, מחובר למכשירים, וביקש מילדיו להתאסף סביבו. בכוחותיו האחרונים לחש: "לאהוב כל יהודי ויהודי. אסור שתהיה מחלוקת. רק אהבת ישראל". אלה היו מילותיו האחרונות.

בנו וממשיך דרכו, הרב חיים-יוסף-דוד אברג'ל, רואה במילים אלו את צוואתו. "אבא שפע אהבת ישראל. תמיד היה מצטט את הרבי מליובאוויטש, שכאשר נשאל איך אין הוא מתעייף מלעמוד על רגליו שעות רבות בחלוקת דולרים לאלפים, השיב: 'כשסופרים יהומים לא מתעייפים', ואבא הפך משפט זה למוטו".

בדרכו של הבעש"ט

מילדותו נחשף הרב חיים לעבודתו העצומה של אביו. "אבא היה חידוש גדול בעולם, בדרכו הייחודית בקירוב יהודים. מסירת שיעורי תורה בכל הארץ, החזקת אברכים הלומדים כל היום, סיוע לנוקמים, ועוד אין ספור פעולות. לאורך כל ילדותי אני זוכר את אבא יוצא מהבית עם שחר וחוזר מאוחר בלילה, מכתת את רגליו מכפר לכפר ומעיר לעיר, למסור שיעורי תורה.

"אבא לא היה אדם שדאג לעצמו. הוא חי בדירת שיכון פשוטה והתנהל בפשטות, אפילו בעוני, אף-על-פי שבכל חודש עברו דרכו מיליוני שקלים, בעבור מוסדות תורה ופעולות

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

צדקה בלילה

שאלה: בספרי קבלה נאמר ש"הלילה אינו זמן ראוי לצדקה". האם יש להימנע ממתן צדקה בלילה?

תשובה: בירושלמי מסופר שרבי חנינא בר פפא היה מחלק צדקה בלילה, ופעם אחת פגשו רבן של הרוחות ושאל אותו: הלא כתוב (דברים יט, ד): "לא תסיג גבול רעך"? וענה לו: הרי כתוב (משלי כא, ד): "מתן בסתר יכפה אף", והלה פחד ממנו וברח מפניו.

הרקע לכך הוא שהלילה הוא תחום הקליפות, והן נבראו בידי הקב"ה והוקצבה להן מידה מסוימת של חיות בגזרת עליון. ומכיוון שהצדקה מושכת תוספת אור, אין לתת צדקה בלילה, כי על-ידי כך מונעים מהן את החיות. ובכל זאת, זכות מתן בסתר מבטלת את כוחן.

לכן נאמר בכתבי האריז"ל, שבבוקר קודם התפילה, שבו מתעוררת מידת החסד, הוא הזמן החשוב ביותר

רבי יורם זצ"ל לצד בנו הרב חיים. תורה ואהבה

אחי, רבי ישראל, מסייע כעת בהחזקת המוסדות שהקים אבא. אני בטוח שאבא ידאג לנו מלמעלה, בעזרת השם".

לסיום, סיפור מדהים: "יהודי שלימד את אבא בילדותו בא אליו פעם אחת בעניין קרוב משפחתו שהסתבך בשוק האפור ומאיימים על חייו. אבא כתב מיד צ'ק על סך מאה אלף שקל ונתן לו אותו במתנה! איש מאיתנו לא ידע על כך. לאחר מכן פגשנו את היהודי והוא סיפר לנו על כך. הייתי מופתע מאוד ושאלתי את אבא לפשר הסכום העצום שנתן לו. 'זו הכרת תודה על התורה שהוא לימד אותי', השיב."

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

סיפורים שאוהבים!

הכרך השני של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע'

70 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 352 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020